

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 08.03.2023 г.

от Обществено обсъждане

Проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Преди да започне днешното обществено обсъждане, имам да съобщя две неща. Първото, да поздравя всички представителки на нежния пол, които са тук за разискванията в общественото обсъждане. Разбира се, членовете на Комисията в лицето на г-жа Трендафилова и администрацията ги поздравих вече, но тези, които участват като външни участници в днешното обществено обсъждане, искрени поздравления и най-добри пожелания преди всичко за здраве, щастие, за семейна хармония и успехи в областта на българската енергетика. А не е лошо и добро взаимодействие с КЕВР.

Второто съобщение е свързано със следното. България се намира в период на предизборна кампания по повод на предстоящите предсрочни парламентарни избори. Комисията за енергийно и водно регулиране е независим енергиен и воден регулатор, поради което политически изказвания от участниците в днешното обществено обсъждане са недопустими. Ако има такива, ще ги прекъсвам и ще лиша от право да изказват мнението си съответните лица, като след това те могат в 14-дневен срок да си представят писмено своите становища. И тъй като може би има и лица, които имат определени постове в политически партии, тях ще ги представям единствено като граждани на Р България, компетентни в областта на българската енергетика, които ще вземат участие по предмета на днешното обществено обсъждане. Моля Ви да се съобразите с това, което казах.

Днес, 08.03.2023 г. от 14:02 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в пълен състав, ръководено от председателя на Комисията Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Благой Голубарев, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов – началник на отдел

„Цени и лицензи: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят Иван Н. Иванов откри обсъждането и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 74 от 01.03.2023 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия, са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия.

Тема на общественото обсъждане е проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия и доклад от 28.02.2023 г. относно проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.

Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Радостина Методиева, Радослав Райков и Силвия Петрова.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № Протокол № 74 от 01.03.2023 г., т. 1, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-8/01.03.2023 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, „Ей и Ес-ЗС Марица Изток 1“ ЕООД, „Контурглобал Марица Изток 3“ АД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, „Електрохолд Продажби“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, „ЕСП Златни пясъци“ ООД, Асоциация на търговците на електроенергия в България, Асоциация свободен енергиен пазар, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Асоциация на топлофикационните дружества, Българска ветроенергийна асоциация, Българска фотоволтаична асоциация, Българска соларна асоциация и Асоциацията на производителите на екологична енергия и Асоциацията на производителите на екологична енергия.**

Заявилите участие в общественото обсъждане са:

- инж. Николай Илиев – заместник-директор на дирекция „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (чрез програмата за съобщения Skype);

- г-н Венцислав Марков – Търговски директор в „Национална електрическа компания“ ЕАД;
- г-жа Зорница Генова – управител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД и „Електрохолд Продажби“ АД;
- г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- инж. Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- г-жа Галя Тодорова – управител на „ЕСП Златни пясъци“ ООД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- г-н Красимир Живачки – член на УС на Асоциация на индустриалния капитал в България;
- г-н Ивайло Найденов - изпълнителен директор на Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори;
- г-жа Меглена Русенова – председател на УС на Българска фотоволтаична асоциация (*чрез програмата за съобщения Skype*).

Министерство на енергетиката, Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, „Ей и Ес-3С Марица Изток 1“ ЕООД, „Контурглобал Марица Изток 3“ АД, „ТЕЦ Марица 3“ АД, „Електроразпределение Север“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД, Асоциация свободен енергиен пазар, Асоциация на индустриалния капитал в България, Асоциация на топлофикационните дружества, Българска ветроенергийна асоциация, Българска соларна асоциация и Асоциацията на производителите на екологична енергия и Асоциацията на производителите на екологична енергия не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Заявилите присъствено участие и чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-жа Теофана Григорова – изпълнителен директор на Асоциация Хидроенергия (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- адв. Георги Тошев – председател на УС на Институт за развитие и управление на ресурсите;
- инж. Георги Самандов;
- адв. Милена Стоева - Риал Стейтс ЕООД (*чрез програмата за съобщения Skype*);
- г-жа Вера Карабашлиева – Национална енергийна камара.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Може да има и някой друг желаещ да вземе участие присъствено, но към момента все още не е записан. Ако някой закъсне за заседанието, ще го съобщим и ще му дадем думата.

Започваме. Най-напред г-н Николай Илиев ще представи становището на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД.

Служител от КЕВР потърси г-н Николай Илиев, заместник-директор на дирекция „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, за

видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-н Илиев, чувате ли ни?

Инж. Николай Илиев – заместник-директор на дирекция „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Да, чувам Ви.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Вие познавате отлично процедурата на обществените обсъждания. Моля да представите становището на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, в което Вие сте заместник-директор на дирекция „Финанси и бюджет“, по повод на проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия. Слушаме Ви.

Инж. Николай Илиев – заместник-директор на дирекция „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, уважаеми колеги. В ЕСО ЕАД се запознахме с предложението за промяна на ПТЕЕ и с основните пунктове, касаещи операторите на затворени електроразпределителни мрежи, операторите на съоръжения за съхранение на електрическа енергия и промяната в Правилата на сетълмент. Ние ще предоставим нашите забележки и евентуални корекции, които сме набелязали, в установения срок. Единствено искам да помоля изрично Комисията да включи в Правилата една отлагателна клауза за влизане на Правилата на нощния сетълмент от първо число на последващ месец, тъй като ЕСО ЕАД ще се нуждае горе-долу от един месец, за да може да приведе своята система за администриране на пазара в съответствие с новия механизъм.

Благодаря Ви за вниманието.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря. Не чухме Вие ще ни представите ли писмено становище. Казахте, че има някои забележки и допуснати вероятно неточности. А обща оценка на ЕСО ЕАД за промените?

Инж. Николай Илиев – заместник-директор на дирекция „Финанси и бюджет“ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Нашата оценка е позитивна.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Позитивна. Благодаря Ви. И така, преминаваме към г-н Венцислав Марков – Търговски директор в „Национална електрическа компания“ ЕАД. Г-н Марков, заповядайте.

Венцислав Марков – Търговски директор в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Благодаря, г-н Председател, уважаема Комисия, колеги. Първо се присъединявам към думите на Председателя да честитя празника на дамите днес. И вече по същество да кажа, че се запознахме с доклада и с проекта за промяна в

Правилата. Както и колегата от ЕСО ЕАД каза, принципно и ние подкрепяме това изменение на Правилата, особено в частта с промяна на определянето на цените на балансиращата енергия. Последните месеци имаше някои доста нелогични състояния на някои от участниците в пазара, които сериозно натоварваха предлагането на услуги и активирането на резерв и водеше до преразход, специално за НЕК ЕАД, на водни ресурси, които участват в регулирането на системата. Така че промяната в Методиката се надяваме, че ще нормализира пазара, което ще доведе до по-малко използване на тези ресурси за регулиране. Така че подкрепяме въвеждането на новия начин за определяне на цените на балансираща енергия

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Петнадесетминутният период за сетълмент, това ли имате предвид?

Венцислав Марков – Търговски директор в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Визирам начина на формиране на цената за излишък и недостиг и на въвеждането на единна цена в някои от ситуацияите. Има и ситуации, когато няма да е единна цената. В основните ситуации, в които изпада пазарът, тя ще бъде единна. Тоест няма да бъде предварително прогнозируемо от участниците и затова ще се стремят да въведат балансиран график за потребление и производство, а не да стоят в едно от двете състояния на недостиг или излишък, още преди периода на доставка. Това е моята похвала към Комисията, че въведе този начин на формиране.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Цените за недостиг и излишък.

Венцислав Марков – Търговски директор в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

Това, което обаче впоследствие може би ще се отрази от тези цени, нови, които се въвеждат, е нещо, което ще спомена сега. То не е свързано пряко със сегашната промяна в Правилата, но ще повлияе върху други сфери на пазара. Едната част, в която участва цената за недостиг, това е цената за формиране на ДПИ. Там, въвеждайки новата Методика, която вече действа може би година и нещо, две, част от цената на ДПИ е цената на недостиг. Сега тази цена на недостиг в някои от случаите може да бъде доста ниска и съответно цената на ДПИ да не бъде наказателна, каквато трябва да бъде за участниците, които всъщност са членове на тази група. Така че бих препоръчал на Комисията да помисли върху това да промени тази Методика или да се върне на стария начин на формиране на цената на ДПИ, или да се помисли върху нов механизъм, така че наистина участниците да не се стремят да стоят в тази група, както последните няколко месеца дори по нашия ДПИ забелязваме сериозно нарастване на групата. Един участник на пазара, който трябва да бъде всъщност последната възможност на всички други участници. Това е едното. А другото, което също не е тема на сегашното производство, но пак ще го спомена като нещо, което ще се отрази. Очаквам новият механизъм в определяне на цените на излишък и на недостиг да доведе до значително по-нормални състояния на пазара, т.е. по-малко използване на регулиращи мощности. Използването на регулиращите мощности, които предоставят съответните участници, осмисля и държането на тези съоръжения в резерв. В момента с надценката, която се прилага за регулиране нагоре от +100 лв., нашето изчисление беше, че около 60% от времето трябва да бъдеш активиран, за да се осмисли това да стоиш в резерв през цялото време. Очакваме, че значително ще намалее този процент

на използване на такива мощности, което пък за да се осмисли, трябва да се увеличи надценката, която и в момента в много от ситуациите на пазара при ниските цени на „Ден напред“, надценката от 100 лв. не покрива разходите за участниците, които предоставят такава услуга. Така че пак казвам, косвено е в момента на това обсъждане темата, но влияе върху доставчиците на услуги. Благодаря на Комисията.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Марков. Заедно с това, Вие ще си представите, разбира се, писмено становище на НЕК ЕАД. Преминаваме към г-жа Зорница Генова, която като управител ще ни представи становището на двете дружества, които са към групата на Електрохолд, а именно „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД и „Електрохолд Продажби“ АД. Заповядайте, г-жо Генова.

Зорница Генова – управител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД и „Електрохолд Продажби“ АД:

Благодаря. Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисия, уважаеми членове на работната група, дружествата от групата на Електрохолд, това включва и Електрохолд Трейд, които не са тук, се запознахме с представения проект за изменение и допълнение на ПТЕЕ. Предложените три групи изменения са очаквани, навременни и необходими. Ще се спра само на две от групите, като ще представим детайлно становище в определения от Комисията срок.

Приветстваме усилията на Комисията за разработване на нова Методика за балансиране, която да допринесе за по-справедливо разпределение на разходите за небаланси между търговските участници, и като краен резултат да се постигнат енергийни доставки при минимални разходи. Видно от проекта на методиката се предлага Методиката да влезе в сила от 01 април. Нашето мнение е, че въвеждането на Методиката трябва да се предхожда от тестове с цел да се оцени промяната в начина на балансиране и съответно, как ще се променят разходите за балансиране на търговските участници. Последното е и особено важно и за търговците, които в крайна сметка ще трябва да отразят тази промяна в договорите си с крайните си клиенти. За провеждане на тестовете считаме, че е необходимо ЕСО ЕАД да предостави информация на търговските участници за статуса на регулиране на всеки период на сетълмент за предходния месец и от тези данни да е видно дали търговският участник е помагал на системата, или е увеличавал системния небаланс. Допълнително считаме, че с оглед осигуряване на прозрачност и яснота при балансирането, информацията за статуса на регулиране за всеки период на сетълмент следва да представлява общодостъпна информация и като такава вярваме, че следва да се предоставя от ЕСО ЕАД по реда на чл. 195 от Правилата. Във връзка с това, което изложих, нашето предложение е Методиката да влезе в сила от началото на новия ценови период, а именно от 01 юли тази година.

Втората група, върху която бих искала да се спра от измененията, е ревизирият раздел III за заплащане на мрежовите услуги. Действително считаме, че разпоредбите са разписани подробно и логически последователно, обхващат всички хипотези и участници на пазара. По отношение само на чл. 27, ал. 2, с цел избягване на противоречие и внасяне на яснота, този член урежда заплащането на мрежови услуги от операторите на съоръжения за съхранение на енергия, предлагаме да се направи изрично уточнение дали нетирането между закупената и продадената енергия се прави по периоди на сетълмент, или се прави накрая на всеки месец. За да няма неясноти и спорове.

Подробно становище и конкретни предложения ще предоставим в срок.

Благодаря.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Генова. Мисля, че и работната група отбеляза Вашите препоръки. Преминаваме към следващия участник. Това е г-жа Анна Димитрова, която е ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“. Ще представи становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД.

Служител от КЕВР потърси г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Няма връзка с г-жа Димитрова. В края, след останалите участници, още веднъж ще я потърсим, ако може да осъществим връзка, ако не – тя разполага с 14-дневен срок да представи писмено становище.

Служител от КЕВР още веднъж потърси г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-жо Димитрова, здравейте. Не Ви чуваме. До нас не достига никакъв звук.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Добър ден. Мисля, че сега вече се чуваме.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Сега вече всичко е наред. Г-жо Димитрова, заповядайте да изразите становището на двете дружества, които представлявате, по изготвения от работната група на Комисията проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия. Слушаме Ви.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Добър ден, г-н Иванов...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Отново не се чува.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Ще се опитаме пак след следващия участник.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Добре. Така се разбираме – след като бъде изчерпан списъкът на участниците, Ви даваме накрая на Вас думата с надеждата, че дотогава този технически проблем, който очевидно е в ЕВН, ще бъде уреден. Минаваме към инж. Иван Вълков, който е изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, и ще се включи по канала за комуникации Skype. Моля, връзка с г-н Вълков.

Служител от КЕВР потърси инж. Иван Вълков, изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Чуваме ли се?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Чуваме Ви, даже прекалено силно. Чуваме Ви, г-н Вълков. Заповядайте.

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група и уважаеми колеги. Първо, да поздравим дамите по случай празника. Да са живи и здрави и все така да ни радват. Ние от „Електроразпределение Златни пясъци“ АД искаме да изразим благодарност за предоставената възможност да изложим своето становище. Разгледахме и се запознахме с проекта за изменение и допълнение на Правилата за търговия и приветстваме готвените промени. Но все пак в проекта има някои неясноти, които според нас засягат пряко нашата дейност. И точно в чл. 28, ал. 2 на проекта за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия е посочено, че операторите на съоръжения за съхранение на електрическа енергия заплащат мрежовите услуги по цени за крайни клиенти, само за разликата между количеството закупена електрическа енергия от участниците на пазара и количество, закупено от тези участници ел. енергия, обратно отдадена в мрежата.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Да, но членът е 27, не е 28.

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Не Ви разбрах, извинете.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Говорите за чл. 27, ал. 2, нали?

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Чл. 28, ал. 2 в проекта за изменение и допълнение на ПТТЕЕ.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Който гласи, че крайните клиенти дължат утвърдени от комисията за съответния ценови период цени за достъп и пренос. Това ли имате предвид? Защото говорите за операторите. Това е в чл. 27.

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Това е от чл. 28, ал. 2 от Правилата, от промените.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Добре, слушахме Ви.

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Преносът и разпределението на електрическа енергия, независимо дали е консумирана, или отдадена, е свързано със загуби за дружествата, за ЕРП-та, за преносните предприятия е т.н. Според нас тези оператори на съоръжения за съхранение на енергия би трябвало да се третират като производители на електрическа енергия и би трябвало да заплащат цена за достъп и пренос върху цялото количество консумирана и отдадена енергия.

Другата неяснота за нас - в чл. 28, ал. 6 на проекта е посочено, че производители, присъединени към електроразпределителните мрежи, дължат утвърдени от комисията за съответния ценови период цени върху цялото произведено количество ел. енергия за достъп и пренос до/през електропреносната мрежа и съответно през електроразпределителната мрежа, които се заплащат на оператора на електроразпределителната мрежа. Досега в решенията, утвърждавани от КЕВР за цени, единствено е посочена цена за достъп за производителите на електрическа енергия, само за системния оператор и по-точно ЕСО ЕАД. От тези допълнения на проекта за изменения на ПТЭЕ следва ли, че ще се определи такава цена и за ЕРП-та? И ако се определи, дали е същата цена като за достъп на крайни клиенти, от какво ще зависи, еднаква ли ще бъде за всички ЕРП-та и по какъв начин ще се определя? Имайки предвид, че към този момент има бум на изграждане на електрически централи за производство на електрическа енергия, предимно фотоволтаични, на нашата лицензионна територия, един такъв приход от мрежови услуги не би бил излишен предвид необходимостта от непредвидени инвестиции за реконструкции, преконфигурации на мрежата с цел осигуряване на преноса на произведената електрическа енергия.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Завършихте ли, г-н Вълков?

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Да, благодаря Ви за вниманието.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, освен това Ви вероятно и така ще постъпите, но настоявам това, което казахте, да ни го представите като писмено становище

Иван Вълков – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни

пясъци“ АД:

Задължително.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

За да бъде пунктуално разгледано в КЕВР.

Иван Вълв – изпълнителен директор на „Електроразпределение Златни пясъци“ АД:

Благодаря Ви.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Аз Ви благодаря за участието. Желая Ви хубав ден от името на Комисията. И преминаваме към следващия участник Галя Тодорова, която е управител на „ЕСП Златни пясъци“ ООД. Тя също ще се включи по Skype.

Служител от КЕВР потърси г-жа Галя Тодорова, управител на „ЕСП Златни пясъци“ ООД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Очевидно не е на линия. Ще я потърсим в края, след изчерпване на списъка на останалите участници. Преминаваме към г-н Красимир Живачки, който е член на УС на Асоциация на индустриалния капитал в България, който ще представи позицията на Асоциацията по промените на ПТТЕ. Г-н Живачки, заповядайте.

Красимир Живачки – член на УС на Асоциация на индустриалния капитал в България:

Благодаря Ви, г-н Председател. Аз също ще се възползвам като останалите колеги да поздравя дамите, и най-вече дамите в тази зала, защото те определено заслужават да работят усърдно в един сектор, доминиран главно от мъже, и да трябва да се съобразяват с нашите понякога немного галантни действия и отношение към тях. Така че, благодаря Ви.

Ще премина директно по същество. Имаме две основни предложения, като едно от предложенията ни до голяма степен се застъпва с това, което колегите от Електрохолд направиха. Както чухме по-рано днес в рамките на общественото обсъждане, поне аз така разбрах, че ЕСО ЕАД иска поне още един месец, за да може да настрои системите си към новия модел за определяне на цените на балансираща енергия. В тази връзка е и нашето предложение. Като всяко нещо ново, с което не сме свикнали да се прилага на българския пазар, така и част от търговците имат притеснения какви ще са резултатите от прилагането на методиката. Затова призивът ни към Вас е, а и така, както се отваря още един допълнителен месец, в който ще може да се работи по въпроса, е, ако може за период от поне три месеца да получаваме успоредно резултатите от сетълмента по настоящия модел и по новия модел. Така ще могат и търговците да имат достатъчно време да настроят системите си. Шокът за техните, ако разбира се приемем, че евентуално ще има такъв шок за техните крайни клиенти или производителите в техните балансиращи групи, ще бъде минимизиран и дори няма да бъде усетен.

Забравих. Имам освен към дамите, и едно поздравление към Комисията. С приемането на тази Методика завършваме един цикъл от може би последните три години, в които си говорим за въвеждането на единна цена за балансиране в България.

Така че виждам, че чрез Методиката в голяма степен КЕВР изпълнява именно това и се доближаваме все повече до западните пазари, където оперират и голяма част от нашите членове, така че този модел е, не точно в тази форма, но относително познат на търговците.

Второто ми предложение е свързано с прилагането на чл. 111, ал. 1, т. 4 от ЗЕ. Това е един член, който беше приет с последните промени в ЗЕ от началото на февруари месец тази година, който гласи, че независимият преносен оператор прилага Методика за балансиране, по която определя цените за балансиране, и съответно резултатите от неговите изчисления и постигнатите цени се предоставят на участниците ежеседмично. Така е записано в закона. Подобно прилагане на разпоредбите на Закона не видяхме да бъде отразено в Правилата. Също така ще взема отношение по думите на г-н Марков, защото те наистина са важни. Това ще е може би втората стъпка, след като бъдат приети промените в Правилата и новата Методика, е Методиката за определяне на цените на ДПИ. Както знаете, 80% е борсова цена, 20% е цената за недостиг на балансиращия пазар, но почасовата цена. Вече балансиращият пазар, от една страна, работи на 15 минути, а от друга страна, по настоящата Методика, ако системата е в излишък, е изключително възможно да имаме много по-ниска цена в тази формула и съответно по-ниска цена на ДПИ спрямо борсовата цена.

Последният ни коментар, който ще направя, е по отношение на записаното в доклада на работната група, че с новата Методика се очаква търговските участници да прогнозира максимално точно и да не се оставят в едната или в другата позиция. Това, което в малкото дни, които имахме, забелязахме, че продължава позицията за недостиг да бъде по-изгодна за координаторите на балансиращи групи, и ще Ви кажа защо. Защото, ако сте в недостиг и съответно системата е в излишък, финансовият резултат за търговеца е много по-добър, отколкото ако е бил в излишък и системата е била в недостиг. Обратното е вярно и за негативния случай. Тоест по-малко ще загуби търговецът, ако е бил в недостиг и системата е била в недостиг, отколкото ако е бил в излишък и системата е била в излишък.

Благодаря Ви за вниманието и, разбира се, ще предоставим и становище, за да имате нещата.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Живачки. Благодаря и за оценката, която давате за работата на Комисията и на работната група. Понеже мимоходом споменахте за малкото дни, все пак не забравяйте, че имате още две седмици, както Вие, така и всички други, които искат да изразят отношение и да представят своето становище. За съжаление, Комисията се стреми да съчетае своите ангажименти по определен начин частично, отчитайки почивните дни в календара на Р България, но не можем изцяло да се подчиним на това, защото тогава иначе ще закъснеем със сроковете, които Вие самите очаквате да изпълним. Благодаря Ви. И преминаваме сега към г-н Ивайло Найденов - изпълнителен директор на Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори. Заповядайте, г-н Найденов, слушаеме Ви.

Ивайло Найденов - изпълнителен директор на Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори:

Благодаря Ви, г-н Председател. Уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група и уважаеми колеги. Аз също се присъединявам към тези хубави осмомартенски пожелания и ще бъда съвсем кратък. Имаме два коментара. Първият е, че... Той не е свързан точно със същността на Правилата, но смятаме, че трябва да се изясни какво ще се случи с определените понастоящем пределни цени за

регулиране нагоре и регулиране надолу, дали ще останат в този си вид, дали ще бъдат отменени и дали ще бъдат ревизирани по някакъв начин. Вторият ни коментар е свързан с нещо, което и г-жа Генова засегна, както и г-н Живачки преди мен. То е уреждането на достъпа до данни за формирането на цените за балансиране и посоката на балансиране. Останалите наши коментари и бележки ще ги представим в указания срок писмено в Комисията. Благодаря Ви.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви и аз, г-н Найденов. Ще очакваме Вашето становище. И преминаваме г-жа Меглена Русенова, която е председател на УС на Българска фотоволтаична асоциация, и ще представи становището на Асоциацията по канала за комуникации Skype. Моля, връзка с г-жа Русенова.

Служител от КЕВР потърси г-жа Меглена Русенова, председател на УС на Българска фотоволтаична асоциация, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Русенова.

Меглена Русенова – председател на УС на Българска фотоволтаична асоциация:

Здравейте, доц. Иванов.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Очакваме от Вас да ни представите становището на Българската фотоволтаична асоциация. Слушаме Ви внимателно

Меглена Русенова – председател на УС на Българска фотоволтаична асоциация:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група и уважаеми колеги. Българската фотоволтаична асоциация в установения от Комисията срок ще внесем подробно писмено становище по предложените на нашето внимание промени в ПТЭЕ. На първо място, бих искала да отбележа, че ние приветстваме предложената актуализация на Правилата за търговия, която отговаря и на приетите последни промени в ЗЕ и с която се предвижда урегулиране на всички взаимоотношения, свързани с операторите на съоръжения за съхранение на електрическа енергия, както и за операторите на затворени електроразпределителни мрежи. Нас, като представители на фотоволтаичната индустрия, естествено ни ангажира в много по-голяма степен регулацията, свързана със съоръженията за съхранение на електрическа енергия, и считаме, че с предложените промени Комисията запълва един вакуум, който беше и в законодателството, и много бързо и съответно го отразява в ПТЭЕ. Както и колегите, които говориха по-рано, ние имаме някои въпроси, свързани с предложената промяна на Методиката за формиране на цените на балансиращия пазар. Ще се съглася с по-голяма част от преждеговорившите, като предлага влизането в сила на новата Методика да стане от 01 юли с новия ценови период. За това имаме аргументи в следната посока. На първо място, мислим, че 01 април е прекалено кратък срок, за да можем всички ние да адаптираме своето поведение дори и да можем в дълбочина да направим необходимите симулации във връзка с новата Методика. Това, което е посочено в доклада на КЕВР,

се отнася само за симулация на цени за Q4 2022 г. Считаме, че е добре да се натрупа поне и Q1 2023 г., Q2 2023 г. и по принцип Q2 е много важно за производителите на енергия от фотоволтаични централи. Знаете, че ние тогава започваме да произвеждаме много повече, в сравнение с Q1 и Q4. Така че за нас попълването на тази симулация и нейното ... Разбира се, ще предложим на Вашето внимание в посочения срок и нашето писмено становище.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Русенова. Ще очакваме наистина Вашето становище. Преминваме към г-жа Теофана Григорова, която е изпълнителен директор на Асоциация Хидроенергия, която също ще ни представи становището по канала за комуникации Skype. Моля, връзка с г-жа Григорова.

Служител от КЕВР потърси г-жа Теофана Григорова, изпълнителен директор на Асоциация Хидроенергия, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Теофана Григорова – изпълнителен директор на Асоциация Хидроенергия:

Добър ден.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Добър ден, г-жо Григорова. Очакваме да ни съобщите становището на Асоциация Хидроенергия по предложените изменения в ПТЕЕ, разработени от работната група на Комисията. Слушаме Ви.

Теофана Григорова – изпълнителен директор на Асоциация Хидроенергия:

Благодаря Ви много, доц. Иванов. Съвсем накратко ще се опитам да резюмирам позицията на Асоциацията, като ще започна с това, че ние във всички случаи подкрепяме голяма част от промените, които се предвиждат, и конкретно провеждането на единната цена за балансиране, като това е една тема, която ние многократно сме адресирали от името на Хидроенергия, понеже убедено твърдим, че това е механизъм, който ще спомогне за постигане на едни по-ниски разходи за балансиране на пазарните участници, като ги стимулира да прогнозира максимално точно. По отношение на някои основни коментари. Първият ни въпрос е свързан по-скоро ...има една неяснота за нас и това е: Кое налага частичното въвеждане на този механизъм? Ние виждаме, че се въвеждат различни статуси на регулиране, като в една от хипотезите, когато регулирането се извършва едновременно в двете посоки, такава единна цена няма да бъде прилагана. Мисля, че всички много добре знаем, че преди въвеждането на 15-минутния сетълмент, делът на периодите, които попадаха в тази хипотеза на статус №2, беше над 97%. След въвеждането на 15-минутния сетълмент този процент чувствително намаля. Мисля, че достига стойности от порядъка на 18-20%

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Точно така. От 97% на 18% намаля в декември 2022 г.

Теофана Григорова – изпълнителен директор на Асоциация Хидроенергия:

Да, точно така. Благодаря. Това обаче, което не знаем ние какво точно влиза в тези проценти, т.е. как се изчисляват тези проценти и в подкрепа тук на това, което г-жа Генова малко по-рано каза, ние смятаме, че данните трябва да бъдат общодостъпни. Данните, които служат за изчисляване на тези дялове, и съотношението трябва да бъдат

общо достъпни и да се спазват принципите, за които всички говорим. Принципите на прозрачност. Така че в общи линии това са нашите коментари, като пак казвам – смятаме, че промените са стъпка в правилната посока и ги подкрепяме. Писмено становище, разбира се, ще входираме в законоустановения срок.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви много, г-жо Григорова. Хубав ден от името на Комисията и разбира се, честит празник! Преминаваме към становището на Института за развитие и управление на ресурсите. То ще бъде представено от адв. Георги Тошев, който е председател на УС на Института. Г-н Тошев, заповядайте, имате думата.

Адв. Георги Тошев – председател на УС на Институт за развитие и управление на ресурсите:

Уважаеми г-н Председател и членове на Комисията, мисията на Института за развитие и управление на ресурсите е да служи като мост между гражданите и за насърчаване на диалога между гражданите на България и европейските институции и българските институции. Целта е справяне с кризата, с цената на живота и повишаването на сигурността и благосъстоянието на всеки един от нас. Нашето становище в конкретното заседание ще бъде представено в три точки. Първото е, че продължава да не са съвсем ясни ефектите от въвеждането на 15-минутния сетълмент. Напомням, че в началото, когато беше приет, нямаше много положителни становища в тази посока. Повишаването на количествата на балансиращата енергия доведе до изкуствени небаланси, които ние изразяваме и към днешна дата притесненията си, че ще доведат до изкуствено повишаване на цените, които ще се отразят като краен ефект върху цените на стоките и услугите, които заплаща крайният потребител. На второ място, смятаме, че 15-минутният сетълмент затрудни пазарните участници, тъй като те нямат достъп до данните от меренето в реално време. И на трето място, смятаме, че пазарът, вместо да върви към освобождаване, се концентрира. Нашето подробно становище ще бъде представено в законоустановения срок. В днешния ден изразяваме отново притесненията си и насърчаваме Комисията и останалите пазарни участници да бъдат внимателни в становищата си и да се опитаме да направим така Методиката, щото да ползва крайният потребител в условията на една действително сериозна криза.

Благодаря, успешна работа.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Тошев. Чухме Вашите три основни забележки. Чу ги и ръководителят на работната група. Предполагам, че ще останете до края на заседанието, защото по част от изказаните становища работната група, вероятно в лицето на председателя й г-н П. Младеновски, ще вземе отношение. Като, разбира се, Вие ще си представите и писмено Вашето становище. И преминаваме към инж. Георги Самандов. Г-н Самандов, заповядайте. Приближете към Вас микрофона. Слушаме Ви.

Инж. Георги Самандов:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, преди всичко искам да кажа, че аз тук съм от позицията си на гражданин.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Така Ви възприемаме и ние.

Инж. Георги Самандов:

Благодаря за обстояната бележка, която направихте преди откриване на Комисията. Аз искам да изкажа няколко съображения, които имам относно Правилата. Първо, искам да приветствам това, че се въвежда регулация за батериите. Нещо, което беше прието наскоро от Народното събрание, но също така имам притеснение, че след въвеждането на 15-минутния сетълмент, който стана факт от 01.10.2022 г., количествата, които представляват търговски небаланси, се увеличиха драстично. Увеличиха се драстично, тъй като Регламент 21/95 не беше изпълнен в цялост, защото там се казваше, че въвеждането на този 15-минутния сетълмент трябва да стане тогава, когато както пазарът „Ден напред“, така и пазарът „В рамките на дена“ отговарят на критериите за 15-минутна търговия. В момента знаете, аз нееднократно съм казвал, че пазарът „Ден напред“ в България не функционира съгласно сетълмент периодите. Също така борсовият оператор остана последният такъв, който не въвежда клирингова услуга от водещите борсови платформи в Югоизточна Европа. За пример, Гърция, която беше доста след нас, въведе клирингова услуга година след въвеждане на борсовата търговия изобщо. След въвеждането на този 15-минутен сетълмент, реално ние станахме свидетели на едно поведение на търговските участници, което наистина доведе до държане в т.нар. позиция недостиг, но тази позиция недостиг също така се дължи и на факта, че търговските участници са слепи в данните от измерванията близо седмица, а от данните от сетълмент повече от хиляда часа след сключването на първата сетълмент сделка. Затова, както и колегата Живачки каза по-рано, аз държа в Правилата да бъде въведено задължително сетълмент изпълнението на чл. 111, т. 1, ал. 4 за ежеседмичното предаване на сетълмент, но също така и да не забравяме, че системният оператор и мрежовите оператори, собственици на устройствата за търговско измерване, трябва също така съгласно чл. 120, ал. 10 да предоставят данните от измерванията в реално време на всички участници. Само по този начин и въвеждането на 15-минутна търговия ние ще минимизираме ефекта, който наблюдаваме в момента. Защото единната цена, няма какво да се лъжем, тя ще повиши цената, а също така Ви призовавам, г-н Председател, да погледнете отчетите на всички търговци и ще видите, че всеки един от тях е на печалба. Тази печалба е изкуствено генерирана от българския потребител. Също така честото отваряне на Правилата не говори добре за работата въобще на българския пазар и в тази връзка искам КЕВР като комисия, която трябва да гарантира сигурността и равнопоставеността на всички участници, детайлно да провери фактурите на всички търговски участници, издадени за м. януари, защото лично аз, в качеството си не на гражданско лице, съм сигнализирай десетки такива, които включително има фактури на по 450 лв./MWh, при положение, че цената на борсата беше около 260 лв./MWh. Тази разлика от 260 до 450 лв. беше платена от Фонд сигурност на енергийната система, респективно от всички нас.

Останалите становища по Правилата аз лично, в качеството си на гражданин, ще предоставя в указания от Комисията срок. Благодаря.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Самандов. Благодаря Ви за професионалното изказване, с което затвърждавате моето мнение за Вас в това Ви качество. Малко са такива професионални изказвания в другото качество, което притежавате, не от Вас, а от други хора. Все пак очаквам писменото становище. Преминаваме към адв. Милена Стоева, която по Skype ще ни представи становището на „Риал Стейтс“ ЕООД. Моля, връзка с г-жа Стоева.

Служител от КЕВР потърси адв. Милена Стоева, представител на „Риал Стейтс“ ЕООД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Стоева.

Адв. Милена Стоева – „Риал Стейтс“ ЕООД:

Здравейте, г-н Председател. Здравейте, уважаеми членове на Комисията и работната група.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви за участието и Ви призовавам да ни представите становището на „Риал Стейтс“ ЕООД – дружеството, което Вие в момента представлявате, по отношение на промените в Правилата за търговия с електрическа енергия. Слушаме Ви внимателно.

Адв. Милена Стоева – „Риал Стейтс“ ЕООД:

Благодаря на Комисията за направения навременен проект на Правила за търговия, който идва много бързо след промените в ЗЕ и отразява актуализираната правна уредба на съоръженията за съхранение на електрическа енергия. Също така сме приятно изненадани от предложената нова Методика за цени за балансиращи услуги. Приветстваме тази промяна и имаме становище, което подробно ще изложим писмено и ще представим в срока, указан от Комисията.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Стоева. И така, становището на „Риал Стейтс“ ЕООД е положително по отношение на проекта за изменение на ПТТЕ, като подробно то ще бъде представено в писмен вид.

Има заявление от Национална енергийна камара, че г-жа Вера Карабашлиева ще представи становището на Камарата, но ми съобщават, че тя не е тук. Тогава се връщаме към участието на г-жа Анна Димитрова, която след определени технически проблеми помоли да бъде включена по-късно. Тя ще представи становището на „Електроразпределение Юг“ ЕАД и на „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД. Самата г-жа Димитрова е ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“.

Служител от КЕВР отново потърси г-жа Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Здравейте, дали се чуваме.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Здравейте, г-жо Димитрова. Надявам се този път да няма проблеми във връзката. Слушаме Ви.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Аз Ви чувам добре. Извинявам се...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Засега Ви чуваме и ние добре. Дано да е така по време на цялото Ви изказване. Слушаме Ви.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Добре. По същество, много накратко. От групата на ЕВН България се запознахме с проекта за изменение на Правила. Действително имахме малко време за това, но Вие вече коментирахте тази точка и се надявам да имаме възможността в срока от 14 дни от днес да дадем писмените си аргументирани коментари. Подкрепяме навременните изменения на Правилата, както и изменението на Наредба №3 по отношение на затворените разпределителни системи и промените в ЗЕ за въвеждане на съоръженията за съхранение от пазарни участници. Но в същото време, както и на предходни обсъждания сме изтъквали, ... по отношение на ангажиментите на операторите на разпределителните мрежи, спрямо тези, които са вменени на операторите на затворени разпределителни системи ... впоследствие в полза на същите. Както коментира по-рано колега от Енерго-Про, имаме притеснение по отношение на измененията в чл. 27 и заплащането на цени за достъп и пренос по т.нар. ... Считаме, че ... до някаква степен конфликт .. бъдещо изменение на тарифите за изчисляване на достъп ... мрежи на база предоставена мощност или мощност на обекта ... енергия, още повече когато внесена енергия ... такава, а не в посока... или върната в мрежата. Считаме, че подобен подход дългосрочно не е достатъчен да обезпечи поддържането и развитието на мрежата за пренос и разпределение. По отношение на вече настъпилите по-големи очаквания към тези мрежи във връзка със засилената електрификация и на транспорта, и на индустрията ... производство на енергия, което се случва най-вече в разпределителните мрежи. С поправките по отношение на процедурата за смяна на доставчик имаме въпроси как точно индивидуални клиенти в рамките на затворени разпределителни системи ще могат да запазят фундаменталното си право за смяна на доставчик. Нещо, което бяхме повдигнали като въпрос на предходни обсъждания. ... всъщност операторът на ... би имал ангажимент .. това право да ... клиенти ... да участва... със системния оператор. За нас всъщност е изключително важно операторите на затворени разпределителни системи да имат отношение ... данни... идентични отговорности и задължения като операторите на разпределителни мрежи. Както вече беше изразено от колеги в обсъждането, подкрепяме измененията...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

В самия край се разпадна връзката.

Анна Димитрова – ръководител на отдел „Енергийна политика, околна среда и иновации“ в „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД:

Подкрепяме измененията в Методиката, но също така считаме, че са необходими доработки и тестване на същата и смятаме, че може би 01 април не е най-удачният момент да влезе в сила. Действително би следвало да се ... 01 юли с новия

ценови период. Разбираме, че може би същността за това е обвързана с поетия ангажимент по Плана за възстановяване и устойчивост, но считаме, че ... реформи са забавени, като е по-важно да направим правилно измененията и да сме сигурни в ефектите, отколкото да избързваме. Благодарим Ви за вниманието. Извинявам се за техническия проблем. Ще Ви предоставим становището.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви от името на Комисията, г-жо Димитрова, за включването в крайна сметка. Ще очакваме Вашето становище в предвидения 14-дневен срок. Успешен ден Ви желая. И както бях обещал, в края също ще потърсим още веднъж, възможност да се свържете с г-жа Галя Тодорова, която е управител на „ЕСП Златни пясъци“ ООД. Моля, да се потърси възможност.

Служител от КЕВР отново потърси г-жа Галя Тодорова, управител на „ЕСП Златни пясъци“ ООД, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Няма връзка. Наш ангажимент беше да потърсим всички възможности да чуем становището на „ЕСП Златни пясъци“ ООД. При всички положения те разполагат с две седмици, в които могат да представят своето писмено становище.

Сега, вървим по следния ред: Давам думата на работната група. Г-н Младеновски, Вие чухте всички участници в днешното обществено обсъждане. Очевидно не можете да вземете отношение по всички повдигнати въпроси, но Ви давам думата по това, което Вие решите, че трябва още днес в публичното заседание да ни съобщите Вашето становище, което е становището на работната група. Заповядайте.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, уважаеми гости на общественото обсъждане. Първо, и аз да се присъединя към всички, които честитиха празника на дамите днес. И да Ви опровергая, че напротив, мога да дам становище по абсолютно всички въпроси, които се повдигнаха, още днес.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Още по-добре. Със удоволствие чухме това Ваше заявление и сега чакаме отговор.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

По отношение на казаното от г-н Н. Илиев от ЕСО ЕАД. Аз лично съм учуден от това искане за отлагателна клауза, тъй като промените в Методиката са постоянно комуникирани с представители на електроенергийния системен оператор. Те помолиха за такава отлагателна клауза още при първоначалното ни намерение през януари месец. Именно поради този факт чак в момента се извършва това обществено обсъждане и чак към настоящия момент бяха пуснати тези Правила от работната група към Комисията, именно за да се даде време на електроенергийния системен оператор да пренастрои системите си, така че да може да администрира пазара по начин, вменяващ му новата Методика.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Касае се от 01 април да може да се въведе?

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Точно така. Тъй че аз смятам, че ние сме дали достатъчно време на ЕСО ЕАД, но все пак ще разговаряме отново с тях и действително, ако пък се налага, може да се отложи, но според мен времето им е напълно достатъчно, за да може тази Методика да се прилага от 01 април.

По отношение на казаното от г-н Марков. Действително не е по същество, не е по Правилата, но той е прав по отношение на Методиката за ДПИ и смятам, че след влизане в сила на Правилата, следваща стъпка, която Комисията следва да предприеме, е именно нова Методика. Тази нова Методика обаче е свързана с редица проблеми, които възникнат, и необходими законодателни промени, тъй като за да се гарантира, че действително ДПИ не развалят пазара на електрическа енергия, е необходима законодателна промяна, която да регламентира, че допълнителната надценка, които биха получавали дружествата, за да поддържат най-високи цени на пазара, би отивала, да речем, във ФСЕС, но със сигурност да не остава при тях, тъй като в момента техният дял на пазара е прекалено голям и по този начин ги поставяме в неравностойно положение спрямо останалите търговски участници. Така че може би анализ от необходимостта на законова промяна би следвало да предшества промяната на Методиката.

По отношение на надценката за пределните цени, тя по-скоро това е валиден аргумент за възглицните централи, а не толкова за ВЕЦ-овете, които основно предоставят услугата регулиране нагоре и регулиране надолу, но пак трябва да се направи анализ, но към настоящия момент имаме валидно решение за пределните цени – това, което беше поставил като въпрос представителят на БФИЕК, г-н Найденов. Пределните цени - към настоящия момент има решение на Комисията. Комисията е задължена да взема такова решение веднъж годишно, така че към настоящия момент е валидно това решение и всички симулации са правени при настоящите цени и при настоящите определени пределни цени.

Що се отнася до представителя г-жа З. Генова на Електрохолд, тя по-скоро очаквах повече коментари по отношение на чл. 27, тъй като действително чл. 27, ал. 2 във вида, в който е в момента, има нужда от допълнително прецизиране. Тук има най-различни идеи, които все пак исках да чуя становищата на абсолютно всички засегнати страни. Очаквам именно там да са съсредоточени по-голямата част от становищата, тъй като действително законът дава една рамка само, която рамка не е съобразена със съществуващите реалности. А именно цената за достъп за крайни клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи, се плаща за капацитет, т.е. лв./kW/ден, а не за преминала енергия и т.н. Така че тук очаквам все пак повече коментари в писмените становища. Действително не е прецизен текстът в момента. Имам едни идеи как да го прецизираме достатъчно добре, като да отразява например и освен цената за достъп, точно върху каква инсталирана мощност да се плаща, а именно да се приложи подходът, който в момента се прилага към ВЕИ, присъединени, когато са в режим на краен клиент, които са присъединени към електроразпределителната мрежа, така и за тези, които получават премии, как да им се изчислява премията и нетното специфично производство. Но надявам се да получим достатъчно коментари, така че да са достатъчно прецизни тези текстове. И тук това, което беше изразено от всички, а именно отлагателна клауза за влизане в сила на новата Методика, тук предполагам г-жа Генова говореше от името на „Електрохолд Трейд“, който е с най-

голямата балансираща група. И съвсем естествено, както „Електрохолд Трейд“, така и останалите търговци, г-н Живачки като представител на АТЕБ, искат да продължи това, което се случва до момента, а именно абсурдната ситуация, в която сме изпаднали, цената за недостиг да е по-ниска от борсовата цена от „Ден напред“. Това наистина е абсурдна ситуация, разваля пазара и колкото и да има отлагателна клауза, бидейки такава цена, ние никога не може да направим качествени симулации, никога няма да може да си пренастроите системите като хората, защото всички стоите в недостиг. И това е напълно естествено, при положение че дружествата печелят именно от тази си делегирана позиция, от ден -1 графици са в делегиран недостиг. Ужасяващи и стряскащи са данните, които получаваме всеки месец от електроенергийния системен оператор, по отношение на реализиращите недостиги от търговските участници, като при някои те минават 30% и достигат 40% от електроенергията, консумирана от техните клиенти. Всичко това трябва да спре не за друго, а затова, защото след като ЦДУ регулира по графици от търговските участници, всичко това води до постоянен недостиг в системата, активиране на вода. Сами виждаме, че НЕК ЕАД язовирите не са пълни към настоящия момент предвид меката зима и сухата зима. Това, което наблюдаваме, е, че т ВЕЦ-ове почти не се продава електрическа енергия на борсовия пазар. Те се използват единствено и само за задоволяване на пиковите, предизвикани от регулирания пазар, както и за доставяне на балансираща енергия. Смятам, че тази, как да го нарека, тази абсурдна ситуация, в която е изпаднал пазара, налага навременни, спешни мерки, които да предотвратят подобно поведение на пазарните участници. Пак казвам, каквото да тествате, каквато и информация да получавате, при положение че всички стоят в недостиг, резултатите винаги ще са изкривени. Аз затова нямам и голямо доверие на извършените от нас симулации, както отбелязах и на закритото заседание, тъй като системата постоянно е в недостиг и каквито и цени да се получават за в бъдеще, поведението на пазарните участници няма да бъде такова и съответно и резултатите ще са малко по-различни. Но запазим ли настоящата ситуация, нищо няма да се промени, каквото и да тествате, при положение че системата е поставена в недостиг. Единственият резултат от запазване на настоящата ситуация би бил единствено допълнителна загуба на вода и застрашаване на енергийната сигурност на страната.

По отношение на казаното от представителя на Златни пясъци, г-н Вълв, несъгласие с разпоредбите на чл. 28, ал. 2. Тези разпоредби на Правилата следват разпоредбите на ЗЕ. В случая подзаконовата нормативна рамка следва да е съобразена с разпоредбите на Закона.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Задължително.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Той изрази притеснение, че досега няма цена за производители към електроразпределителните дружества за тези, разбира се, присъединени към електроразпределителната мрежа. Действително такава цена няма, но както и Наредбата, така и Законът позволяват определянето на подобна цена. Това, че Комисията не е определила, не означава, че няма да има и за в бъдеще подобна цена. Нормативната уредба позволява на Комисията да определи за производители цена за достъп и цена за пренос. Включително и такива, които се заплащат към електроразпределителната мрежа. Друг е въпросът, че той постави, че приходът от подобна цена не би бил излишен, но ако такава цена бъде определена, първо, трябва да

се докажат напълно разходите, ако те са за инвестиция, а при липса на такава приходите от подобна цена от ВЕИ производители би следвало да се извади от необходимите приходи при утвърждаването на регулираните цени за крайни клиенти на дружествата. Така че в никакъв случай това не е нещо, което е on the top, нещо допълнително за електроразпределителните дружества, което неправомерно да бъде изземвано от производителите.

Тук не виждам нещо, на което не съм отговорил в момента. Отново по отношение на изразеното от г-н Найденов, че няма да има достъп до данните за посоката на регулирането. В момента, в който започне да се прилага Методиката, достъп до данните ще бъде осигурен на сайта на електроенергийния системен оператор. Мисля, че разпоредбата гласеше: до един час, след края на сетълмент периода. Методиката е до голяма степен копирана от немския и холандския оператор, така че холандският оператор поне публикува резултатите за всеки ден по посока на регулиране и постигнати цени за всеки един ден ги публикува на следващия ден с абсолютно детайлна информация по отношение посоката на регулиране, постигнатата цена и кой на кого дължи, при положение че е в недостиг или в излишък.

По отношение на казаното от г-жа Русенова. Тя отново настояваше – и тя, както и всички останали, явно в обединението НЕК (Национална енергийна камара) предварително е имало договорка между участниците - какво точно ще пледират на това обществено обсъждане. Че би следвало да има и повече резултати за Q2, за Q4. Резултатите за Q1 по никакъв начин или поне за първата част на Q1 по никакъв начин не се различават от резултатите, постигнати през Q4 2022 г., така че не мисля, че при положение, че действа настоящата Методика, която вече е изиграла своята роля, която е доказала, че не работи при цени на пазара по-високи от 100 лв., ще промени нещо в изводите и единствено ще доведе, както казах, до негативните последици, които следват прилагането на настоящата Методика.

Г-жа Теофана Григорова попита кое налага частичното въвеждане на единичната цена. Частичното въвеждане на единичната цена се налага, в доклада е достатъчно добре обяснено, се налага от факта, че в периодите, в които имаме регулиране в двете посоки, което е обусловено от спецификите на българските доставчици на регулираща енергия и недостатъчната скорост в централите, които участват в регулирането, се получават периоди с две цени. Предвид факта, че в България имаме все още регулиран пазар, на който цените са много ниски, съответно имаме и регулирани цени на производители. Голяма е ножицата между пределните цени за регулиране нагоре и за регулиране надолу, именно предвид факта че е определена ниска цена за регулирания пазар на ВЕЦ-овете на НЕК ЕАД и се налага един по-нисък таван там. Тази голяма ножица при използване на голямо количество регулиращи мощности в двете посоки – голямо количество в едната и съответно голямо количество в другата, и малък системен небаланс, води до изключително екстремни цени, които са от порядъка на няколко стотици хиляди левове за даден период от сетълмент, което изключително много изкривява резултатите и до наличието на регулирани цени на производителите ще се налага именно да има и периоди на сетълмент със статус на регулиране 2, при които няма да има съответно единна цена.

По отношение на казаното от г-н Тошев от Института за енергийни ресурси. Изказването му беше насочено изцяло към резултатите от 15-минутния сетълмент, който не е предмет на днешното обсъждане и не смятам да го коментирам. От 15-минутния интервал на сетълмент беше достатъчно добре развит и коментиран при предходната промяна в ПТЕЕ.

Г-н Самандов в ролята си на гражданин отново изрази съмнение, че има увеличени количества, за липса на клирингова къща и т.н. Това отново не е предмет на

настоящите Правила, а по отношение на забележката му, че разпоредбата на чл. 111, ал. 1 за ежеседмичен сетълмент няма нищо в Правилата. Все още от разговорите ни с дружествата, с електроразпределителните дружества, те нямат техническа готовност да предоставят подобни данни за клиентите, които са със стандартизирани товарови профили. Безспорно разпоредбата на Закона би следвало да се прилага приоритетно пред разпоредбата на Правилата, но все пак Законът дава възможност на Комисията един шестмесечен период да изчака, преди да приведе подзаконовата нормативна уредба в съответствие със Закона. И ние до последно ще търсим варианти, при които действително търговците да могат да получават навременни данни относно реализираните небаланси, защото тук е абсолютно прав г-н Самандов за това, че каквато и методика да има, каквито и данни да се получават, търговците работят на сляпо и е изключително трудно да стоят в баланс и поради тази причина по-голямата част от тях си избират едната позиция, в която да имат делегират небаланс, съответно и повече финансови облаги, но все пак има и такива, които значително злоупотребяват с тези си действия.

По отношение на изразеното становище за много сигнали за високи суми, калкулирани за м. януари, аз не съм запознат в детайли с това, но само съм запознат в детайли в плащанията на ФСЕС, така че Фондът плаща само и единствено тази разлика. Мисля, че за януари беше 66 лв. компенсацията, която предоставя, така че по отношение на Фонда, той не е компенсирал в пълнота тези разходи, а тези високи цени, които са във фактурите, а те как са определени, след сигнала на г-н Самандов към Комисията с детайлна информация относно фактурите и получените сигнали, би следвало ние да се ангажираме с една детайлна проверка и разнищване на този случай.

Това смятам, че изчерпа почти всички поставени въпроси. След като получим писмените становища, детайлно в съгласувателна таблица, като приложение към Правилата, ще биде отговорено на всички тях, но пак апелирам, че очакваме повече предложения по отношение прецизирането на чл. 27 и чл. 28 от предложените Правила. Благодаря Ви.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Младеновски. Да, Вие наистина отговорихте фактически на почти всички поставени въпроси и критики в изказванията на участниците. Да, заповядайте, г-н Самандов, като гражданин.

Инж. Георги Самандов:

Тъй като е обществено обсъждане, само една реплика, и тъй като г-н Младеновски се ангажира да разследва потенциални фактури, аз също така искам да обърна внимание, тъй като, г-н Младеновски, няколко пъти повторихте, че ресурсите на НЕК ЕАД са занижени, аз също така мога да Ви предложа анализ, който съм направил, на тръжните процедури, проведени от НЕК ЕАД през миналата година, обхващащи периода юли – декември, които по мои анализи са близо разликата между реализираните суми на тръжните процедури за дългосрочна доставка и реализираните стойности на Ден напред. Разликата е в ущърб на НЕК ЕАД от 16 млн. лв. Така че според мен източването на самите язовири не е само във връзка това, че злите търговци са седели в небаланс. Също така мисля, че има недалновидна политика от страна на НЕК ЕАД, защото до Енергийната комисия в НС достигна и информация, че включително за изпълняване на ангажименти към регулирания пазар, НЕК ЕАД активно е участвала на пазара „В рамките на деня“. Така че Ви моля също да проверите и тази информация, защото, пак казах, в момент на инфлация е важно органите да работят. Всички държавни органи. За останалото може да поспорим допълнително,

защото сме на различни мнения. Благодаря и аз.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Самандов. Разбира се, анализът, който сте направили, ако предоставите на работната група на Комисията, винаги ще бъде от полза. Най-малко запознаването с него, независимо дали се споделят изводите там, или не.

Дуплика. Дуплика вече и завършваме.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Г-н Самандов, без да се превръщам в адвокат на НЕК ЕАД, все пак доколкото аз имам информация, продуктите, които те предлагат като дългосрочни продукти, не са от ВЕЦ на дружеството и за това е видно кога те работят и кога – не, когато се погледне екрана на ЕСО ЕАД, а са по-скоро от сключените споразумения за изкупуване на електрическа енергия с американските централи. Въпреки това, аз ще се радвам Вие да изпратите информацията, която Ви е станала известна в качеството Ви на депутат, за да направим необходимата проверка.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

На гражданин.

Пламен Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

И на гражданин. Във всички качества.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Добре. Благодаря Ви, г-н Младеновски.

Венцислав Марков – Търговски директор в „Национална електрическа компания“ ЕАД:

С удоволствие. Няма никакъв проблем в НЕК ЕАД да предоставяте всякакви съмнения, на които ще отговорим. Ние постоянно предоставяне такава информация на Комисията, така че не се притесняваме от такова нещо.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Надявам се, че не се притеснявате основателно. Имах намерение да направя едно заключително обобщение, основно върху това, което каза ръководителят на работната група, но ще се въздържа, за да не предизвиквам след това допълнителни реплики от участниците.

Преди да завърша, две съобщения: Първото, което всички Вие го знаете, че имате на разположение 14-дневен срок за представяне на писмените становища в Комисията. Ще Ви моля тези, които предварително преди изтичането на 14 дни си подготвят становището, да го представят своевременно, за да може работната група да разполага с повече време за обработване на становищата. Междувременно искам да съобщя, че проверих – няма изказвания от членове на Комисията, което също е част от процедурата. И второто е да съобщя, че насрочвам закритото заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране, на което Комисията ще се произнесе с решение по проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия, за 27.03.2023 г.

Благодаря на всички участници. Желая Ви хубав празничен ден и закривам

общественото обсъждане.

Приложения:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-8/01.03.2023 г. - покана до заинтересованите лица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия;

2. Пълномощно на Красимир Живачки от Атанас Димов – председател на УС на АТЕБ.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Б. Голубарев

ИВАН Н. ИВАНОВ

.....

П. Трендафилова

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт